

Có thể “giả ngây, giả ngô”: Chớ đừng làm hàng giả, đạo đức giả

ISSN: 2734-9195 14:50 07/11/2025

Có thể “giả ngây, giả ngô” để giữ mình khỏi thị phi; nhưng đừng làm hàng giả, đừng đạo đức giả, vì đó là những “nghiep giả” sẽ khiến chính mình chịu khổ quả thật.

Những ngày đầu tháng 11/2025, dư luận xôn xao trước thông tin ông Nguyễn Quốc Vũ, chồng ca sĩ Đoàn Di Băng bị Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an tỉnh Đồng Nai khởi tố, bắt tạm giam vì hành vi sản xuất, buôn bán hàng giả. Theo kết quả điều tra, công ty do ông Vũ điều hành liên quan đến lô mỹ phẩm Hanayuki Sunscreen Body có chỉ số chống nắng thực tế chỉ đạt 51,64% so với công bố SPF50. Cơ quan chức năng đã thu giữ hơn 1.600 sản phẩm nghi vi phạm tiêu chuẩn.

(Ảnh: Internet)

Vụ việc này không chỉ là câu chuyện pháp lý, mà còn là lời cảnh tỉnh sâu sắc về “cái giả” trong đời sống hiện nay: từ hàng giả, danh giả cho đến đạo đức giả.

Có thể “giả ngây, giả ngô” để tránh thị phi, nhưng tuyệt đối đừng sống giả, làm giả hay đánh tráo khái niệm, đảo lộn sự thật.

Lương tâm giữa làn ranh “Thật” và “Giả”

Trong đời sống, đôi khi “giả ngây” là biểu hiện của sự khiêm cung và trí tuệ, người hiểu đời mà vẫn giữ lòng hiền thiện, không cần tranh biện hơn thua. Sự “giả ngây” này không phải giả trá, mà là cách giữ tâm an giữa sóng đời.

Trái lại, làm giả, sống giả tạo, đạo đức giả là biểu hiện của vô minh và tham ái. Khi con người vì lợi mà quên chữ “tín”, vì danh mà bỏ chữ “chân”, họ tự tạo nghiệp xấu cho chính mình. Trong Kinh Pháp Cú, Phẩm Ác (câu 08) có dạy:

“Nếu người làm điều ác,

Chớ tiếp tục làm thêm.

Chớ ước muốn điều ác,

Chứa ác, tất chịu khổ”.

Không riêng ông Nguyễn Quốc Vũ, bất cứ sai từ một hành vi sai, nếu không dừng lại, sẽ dần quen với dối trá và đánh mất khả năng nhận ra điều thiện. Đó chính là gốc khổ, gốc của mọi bất an trong tâm và trong xã hội.

Khi niềm tin bị đánh tráo

Một sản phẩm “giả chất lượng” có thể gây hại cho thân thể; nhưng một “đạo đức giả” còn hủy hoại niềm tin của cộng đồng.

Phật giáo coi Tín tâm (niềm tin) là nền tảng của mọi thiện pháp. Khi niềm tin bị đánh tráo bởi gian dối, xã hội sẽ trở nên ngờ vực, nghi kỵ và mất phương hướng.

(Ảnh: Internet)

Trong Kinh Pháp Cú, phẩm Tinh Cần, câu 24, có dạy:

Ai nỗ lực, chính niệm,

Trong sạch và nghiêm cần,

Tự chế, sống chân chính,

Tiếng lành tăng trưởng dần.

Chỉ có người chân thật, tự điều phục nhân tâm, hướng thiện, hướng thượng, mới giữ được thăng bằng giữa những gập ghềnh của lợi - danh - dục vọng.

Ngược lại, người gian dối, dù đạt được tiền tài nhất thời, cũng không thể có an lạc thật sự.

Chính mạng - con đường nuôi dưỡng trong sạch: Trong Bát Chính Đạo, Chính mạng là yếu tố đức Phật đặc biệt nhấn mạnh: nuôi sống bằng nghề chân chính, không gây tổn hại người khác.

Buôn bán hàng giả, quảng bá sai sự thật, hay lợi dụng lòng tin người tiêu dùng đều là tà mạng, vì những hư vọng đó gây hại cho thân, khẩu, ý và làm tổn thương niềm tin của xã hội.

Người phật tử tại gia, dù làm kinh doanh hay lao động, đều được khuyến khích thực hành “Chính nghiệp - Chính mạng - Chính ngữ”, để thân khẩu ý thanh tịnh, lợi mình lợi người.

Giữa thời buổi mà “thật - giả” đan xen lẫn lộn, điều quý nhất là sự chân thật trong từng hành động, từng suy nghĩ. Kinh Pháp Cú, phẩm Pháp Trụ, câu 259 có nêu rõ:

“Không phải vì nói nhiều,

Mới xứng danh bậc trí.

An ổn, không oán sợ.

Thật đáng gọi bậc trí”.

(Pháp Cú 258)

“Không phải vì nói nhiều,

Mới xứng danh trì pháp,

Những ai tuy nghe ít,

Nhưng thân hành đúng pháp,

Không phóng túng chính pháp,

Mới xứng danh trì pháp”.

(Pháp Cú 259)

Người chân thật không cần phô trương đạo đức, mà thể hiện qua hành vi ngay thẳng và tâm trong sạch. Bậc thiện tri thức, mà ở đây có thể hiểu là những doanh nhân, người làm ăn chân chính, không cần phô trương thành tích, khoa trương thanh thế, mà kết quả là những thành tựu được công nhận từ bàn tay, trái tim và khối óc.

Có thể “giả ngây, giả ngô” để giữ mình khỏi thị phi; nhưng đừng làm hàng giả, đừng đạo đức giả, vì đó là những “ngiệp giả” sẽ khiến chính mình chịu khổ quả thật.

Thay cho lời kết - Bài học đạo đức kinh doanh

Trường hợp nêu trên, chỉ là số ít trong những “con sâu làm rầu nồi canh”, nhưng nếu không được đưa ra ánh sáng thì không chỉ người tiêu dùng bị ảnh hưởng, chịu thiệt hại “tiền mất, tật mang”; mà niềm tin thị trường và rất nhiều những người làm ăn, kinh doanh chân chính ít nhiều bị ảnh hưởng.

Đây là bài học, là tiếng chuông cảnh tỉnh thực sự cho những ai mong muốn làm giàu, muốn giàu nhanh nhờ kinh doanh “hàng giả”, hàng kém chất lượng.

Hàng giả có thể bị tịch thu;

Đạo đức giả sẽ bị thời gian phơi bày.

Chỉ có chân thật là thứ duy nhất không thể làm giả.

Trong thương trường, trong đời sống, có khi cần tự hỏi:

Phẩm giá hay Giá cả?

Đâu mới thực là giá trị thật mà ta đang theo đuổi?

Tác giả: **Thường Nguyên**

Tài liệu tham khảo:

1] Bắt tạm giam ông Nguyễn Quốc Vũ để điều tra hành vi sản xuất, buôn bán hàng giả (<https://tuoitre.vn/bat-tam-giam-ong-nguyen-quoc-vu-de-dieu-tra-hanh-vi-san-xuat-buon-ban-hang-gia-2025110514521028.htm>).

2] Bắt chồng Đoàn Di Băng trong vụ kem chống nắng giả (<https://plo.vn/bat-chong-doan-di-bang-trong-vu-kem-chong-nang-gia-post879614.html>).

3] Kinh Pháp Cú, bản Việt dịch của Hòa thượng Thích Minh Châu, NXB Tôn Giáo, 2021.